

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOGNIN FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Slovinci v Argentini Ob petnajstletnici Osimskih sporazumov

KAZIPOT ZA ZAMEJCE

Taras Kermauner je skupaj z ženo obiskal slovenske povojne emigrante v Argentini in Kanadi. Svoje izkušnje objavlja v Svobodni Sloveniji, ki izhaja v Buenos Airesu. Nekaj njegovih spoznanj tudi nam v premislek:

»Slovenska politična emigracija (SPE) v Argentini je svojevrsten čudež. Čudež s slovenskega stališča... Pri argentinski SPE gre za redek primer, da neka relativno majhna skupnost ljudi s takšno odločnostjo, voljo, zmoglostjo in uspehom ohranja svojo nacionalnost, ne le narodnost...»

SPE je v Argentini izgradila kompleten sistem nacionalne države: od vzgoje — se pravi, od tega, da celo še vnuki emigrantov govorijo doma samo slovensko in, dokler ne vstopijo v šolo, sploh ne znajo špansko — pa do političnih kot državnih organizacij. Vmes se nahaja vse: slovenske gospodarske, kulturne, solidarnostne in najrazličnejše socialne organizacije in ustanove, društva in skupnosti. Zdi pa se, da bi brez Cerkve — katoliške Cerkve — ves ta sistem in volja ne bi bila uresničljiva.

Pogoj za ta (k) uspeh je brez dvoma v nemajhnih stopnji samozaprnosti, enklave, geta SPE. Motil sem se, ko sem pred dvema desetletjema in tremi čezmerno kritiziral takšna geta v zamejstvu; videl sem le njihove negativne plati — predvsem kot ideologijo slovenskega nacionalizma pri slovenski manjšini neposredno za jugoslovansko mejo. Šele srbska agresija po letu 1981 me je — kot tudi vse ostale tovaršice iz kulturnega gibanja — dokončno iztreznila. Spoznal sem, da je odprtost do drugega v razmerah tega sveta — tj. nenehnega boja za samoodrambo, premočevanja, polasčanja, podrejanja, teh ali onih oblik vojne — samomorilska ali nalive, če je ne spremlja določena stopnja samozaprnosti...»

NAUK ZA NAS

Vsaka manjšina je neizbežno izpostavljena asimilaciji, utapljanju v večini. Če se hoče ohraniti kot narodna skupnost, je nujno, da se do neke mere zapre v svoj svet (v enklavo, v geto). Tisti, ki nam očita, da se zapiramo, želijo, da

bi se čimprej narodno in jezikovno asimilirali. Zato jim ne verjemimo.

Drugič: gojiti moramo svoj jezik, svojo kulturo, razvijati tudi svoje gospodarstvo, braniti svojo zemljo. To ni nacionalizem, to je božji ukaz: »Slave naj Gospoda vsi narodi...« Nikjer ni v božjem razodetju namiga o kakem narodnem stapljanju. Nasprotno, Kristus je bil Jud, zvest judovskemu narodu. Celó jokalo je nad Jeruzalemom in njegovo usodo.

Tretjič: v demokratični družbi je nujno sredstvo za te cilje tudi narodna politična stranka, ki naj na političnem področju zastopa in brani interese svojega naroda.

Četrtič: Cerkev, pri nas posebno slovenska duhovščina, ne sme stati brezbržno ob strani ali celo podpirati asimilacijo v želji, da »bi bili vsi eno«. Da, eno, toda v različnosti, ki jo hoče Bog, saj nas je on ustvaril različne. Gojiti neki »ekumenizem«, posebno med mladimi, na škodo narodne zavesti in dela za ljudstvo, iz katerega izhajaš, se mi ne zdi pravi ekumenizem, ki se trudi »za edinstvo, toda v različnosti« in ne v uniformizmu.

K. HUMAR

NEGATIVEN OBRAČUN

»Osimski sporazumi so pred 15 leti uredili vprašanje državne meje med Italijo in Jugoslavijo. Danes je še bolj jasno, da je imel predsednik Tito prav, ko je želel, da se odpravi možnost novih sporov, dokler je še živ. Vendar pa smo za Osimo največjo ceno plačali Slovenci v Italiji, še posebej na Tržaškem.« Tako je zapisano v izjavi deželnega tajništva SSK ob 15-letnici podpisa Osimskih sporazumov.

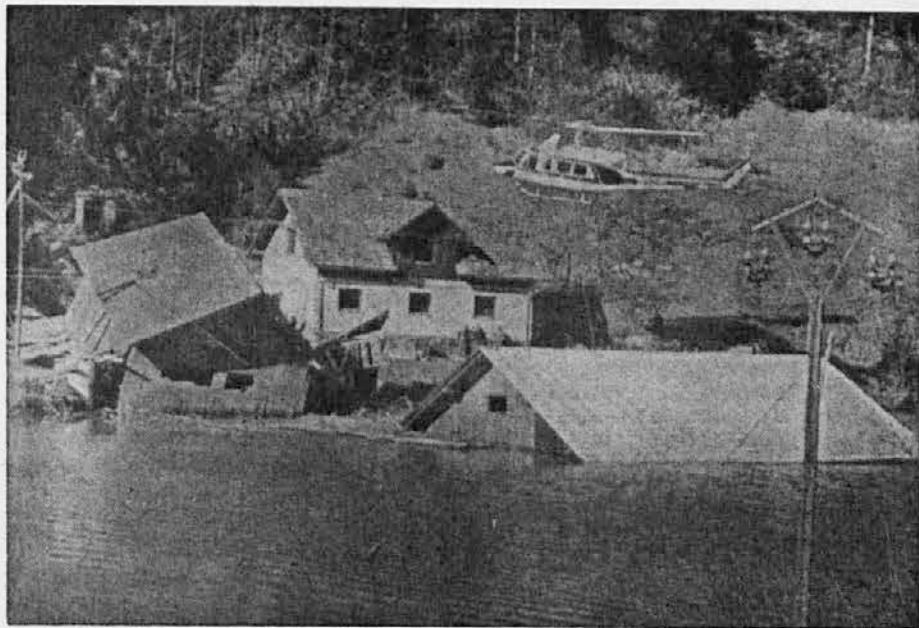
Stranka je že takrat — in to ni bilo popularno ne v zamejstvu ne v matici — opozarjala, da je 8. člen pogodbe, ki govori o pravicah Slovencev v Italiji, zapisan dvoumno in premalo obvezujoče. Odločno je nastopila tudi proti načrtu o prosti industrijski coni na Krasu zavoljo narodnostnih, ekoloških in gospodarskih razlogov.

To kar je sledilo, pa je bilo slabše od pesimističnih napovedi. V Trstu se je rodilo protislovensko gibanje, ob katerem se je razkrinkala prava nastojenost določenih političnih sil glede slovenskega vprašanja. Ob usihanju Liste za Trst pa se je nato pokazalo, kako je njena »ideologija« prešla v marsikatero politično sku-

pino. To se je delno poznalo tudi na Goriškem in v videmski pokrajini. Vsekakor pa so se odnosi med tu živčima narodoma poslabšali in politično ozračje se je pomaknilo nazaj v preteklost. Osrednje državne oblasti ob tem niso izpolnile svojih mednarodnih, ustavnih in državnih obveznosti, tako da se je raven zaščite naše skupnosti ponekod še znižala. Medtem ko še vedno čakamo na pravičen zaščitni zakon, so se ponudbe oblasti in političnih sil glede vsebine zaščitnih določil

še znižale.

Slovenska skupnost hoče verjeti, da je to epizoda v zgodovinskem toku odnosov med sosednjima narodoma, saj je tudi spričo sprememb na Vzhodu, vse večje evropske občutljivosti za manjšine in prelašanje državnih meja jasno nakazana pot sožitja in enakopravnosti ter pravičnosti. Vendar je naša narodnostna skupnost že izgubila dragocene prilike in nepovraten čas za bolj naraven, bogat in za vso tukajšnjo družbo ploden razvoj.

Po hudem neurju v Sloveniji. Tudi helikopterji so prileteli na pomoč (foto Delo)

NABIRKA ZA POPLAVLJENCE V SLOVENIJI

Opustošenje, ki ga je zadnje neurje povzročilo v raznih predelih Slovenije, zlasti v Savinjski dolini in v Posavju, zahteva, da smo človeško in krščansko blizu težko prizadetim članom našega narodnega občestva. V tem trenutku nam to nalaga vsaj gesto konkretne vzajemnosti. To naj bo miloščina, ki se bo nabrala po naših cerkvah med službo božjo v slovenskem jeziku v nedeljo, 18. t. m. Upam, da se boste dušni pastirji in verniki temu pozivu, ki je tudi predlog g. nadškofa, velikodušno odzvali. Nabrano bomo nemudoma izročili slovenski Karitas kot prispevek za sklad v prid prizadetim.

OSKAR SIMČIČ
škofov vikar za Slovence

Osimo - Še vedno čakamo...

15. novembra 1975 sta vladi republike Italije in republike Jugoslavije podpisali v mestu Osimo pri Anconi znani sporazum, ki naj urejuje nove odnose med državama. Za Italijo ga je podpisal takratni zunanji minister Mariano Rumor, za Jugoslavijo pa državni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić. Sporazum obsega vrsto področij, posebej gospodarskega značaja. Ima pa tudi pomembno politično vsebino, saj med drugim priznava takratno začasno meddržavno mejo za dokončno in stalno. S tem je Osimski sporazum torej predvsem rešil odprto vprašanje meja, ki je od konca vojne sem še vedno predstavljalo element destabilizacije v tem delu Evrope.

Primorske Slovence pa še prav posebej zanima tisti del sporazuma (ki je sicer del preambule), ki zadeva manjšinsko vprašanje. Gre za znani 8. člen Osimskega spo-

razuma, ki govori seveda bolj načelno o zaščiti obeh manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Ne gre sicer pri tem za kaka konkretna določila, ampak za načelno politično raven zaščite. V bistvu 8. člen sporazuma določa, da se ohrani raven zaščite za obe manjšini, ki jo je predvideval Posebni statut Londonkega memoranduma iz leta 1954. Ta je seveda veljal le za nekdanje Svobodno tržaško ozemlje. Danes pa v širši interpretaciji vsi Slovenci v Italiji vidimo tudi v tem členu nekako oporo za svoje upravičene zahteve, čeprav italijanska stran omejevalno veže člen le za Tržaško.

Danes je vprašanje naše zaščite vedno bolj aktualno. Spet se je v rimskem senatu začelo delo posebne komisije, ki je zadolžena za zaščitni zakon. Prejšnji teden so se začele spet avdicije pred komisijo. Na vrsti so bili predvsem politični predstavniki dežele, tako predsednik dežele Biasutti, predsedniki treh pokrajin in gorskih skupnosti. Tudi na tem srečanju je prišlo spet do zagovarjanja že znanih stališč. Italijanska stran (vsaj sedanje deželne večine) je v bistvu zagovarjala Maccanico zakonski osnutek. Slovenski predstavniki so se zavzemali za pravično in enakopravno zaščito vseh Slovencev v deželi, desničarske stranke (in republikanci) pa so bili v bistvu sploh proti. Sedaj so na vrsti še zaslišanja slovenskih predstavnikov samih, pa tudi drugih (italijanskih) zastopstev tako za zaščito kot proti njej.

Ob petnajstletnici Osimskih sporazumov Slovenci v Italiji še zmeraj čakamo kot Cankarjev hlapec Jernej na uresničenje svojih pravic. Upamo, da ne šele — v tretjem tisočletju...

Spectator

Mladinska sekcija SSK
o Osimskih sporazumih

Mladinska sekcija SSK je ob 15. obletnici Osimskega sporazuma odposlala posebno pismo najpomembnejšim italijanskim in jugoslovanskim političnim predstavnikom. Pismo je šlo na sledeče naslove: zvezni predsednik SFRJ Borisav Jović, predsednik zvezne vlade SFRJ Ante Marković, zunanji minister SFRJ Budimir Lončar, predsednik IS RS Lojze Peterle, minister za zunanje zadeve RS Dimitrij Rupel, predsednik italijanske republike F. Cossiga, ministrski predsednik G. Andreotti, zunanji minister G. De Michelis, minister za vprašanje dežel A. Maccanico in predsednik deželnega odbora FJK A. Biasutti.

Razpoloženje v Sloveniji

SLOVENSKI VOLILCI

Ljubljansko »Delo« je izvedlo anketo, katero stranko bi ljudje na prihodnjih volitvah volili. Anketo so opravili po telefonu. Ta je zajela predvsem prebivalce v mestih. Drugi so potipali volilce na podeželju. Iz enih in drugih poizvedovanj bi podoba bila nekako takale: Stranka demokratične prenovе (bivša partija) bi dobila okrog 20 % glasov; stranke združene v Demosu okrog 40%; nova liberalna stranka okrog 15%. Po tej anketi bi stranke Demosa nekoliko nazadovale, komunisti in liberalci bi nekoliko napredovali.

Vendar gre pri tem le za tipanje, saj so prihodnje volitve še daleč. Kljub temu je mogoče sklepati, da opozicija pridobiva na moči, ker so ljudje razočarani nad sedanjo vlado zaradi težkih gospodarskih razmer (brezposelnost, likvidacije številnih podjetij, rastoča inflacija in dragnja). Od demokracije so si ljudje pričakovali blagostanje. In tega ni. Zato mečejo krivdo na vlado. To je star običaj v vseh demokracijah.

Pri tem bi morali pomisliti, da je v Sloveniji vlada podedovala bankrotirano gospodarstvo, da so v gospodarstvu in sploh v upravi republike ostali skoro vsi prejšnji birokrati, ki so gospodarstvo zavozili in povrh skupaj z opozicijo na tiho bojkotirajo vladne ukrepe. Pa še Srbija, ki je uvedla posebno carino na blago iz Slovenije.

Ta pojav pa ni opazen samo v Sloveniji, temveč v vseh evropskih državah, ki so komaj vstopile v demokracijo. Svoboda ni avtomatično nikjer prinesla rešitve iz gospodarskih težav, kot so mnogi upali.

Leon Marc

Volitve v Makedoniji

V nedeljo, 11. novembra so bile v Republiki Makedoniji prve demokratične volitve po vojni. Nastopilo je 16 strank. Potek volitev je bil še dokaj miren, vendar so se nekatere opozicijske stranke pritožile zaradi številnih nepravilnosti na voliščih. Tuji opazovalci so pa mnenja, da so volitve dokaj v redu potekle, upoštevajoč razmere v Makedoniji in da so to bile prve svobodne volitve. Drugi krog volitev bo v nedeljo, 25. novembra.

Na volitve se pripravljajo še v Bosni-Hercegovini ter v Srbiji, kjer bodo prvo nedeljo decembra.

Stavke tu in tam

Ta teden stavkajo tudi na bencinskih črpalkah. Stavke bo konec v petek.

V Ljubljani stavkajo uslužbenci »Snage«, ker so v sporu z občinskim odborom. Na ulicah se kopičijo smeti in odpadki. Stavka ima predvsem politični značaj, ker je občinska uprava odstavila prejšnjega direktorja in ga zamenjala z novim.

NOVICE IZ SLOVENIJE

V POPLAVAH ZA 900 MILIJARD LIR
ŠKODE

Slovensko vlado trenutno najbolj skrbi, kje bo dobila denar za pokritje škode, ki predstavlja četrtno lanskoletnega družbenega proizvoda Slovenije. Približno 100 milijard lir bodo povrnila zavarovalnice. Vsi zaposleni Slovenije bodo prispevali dvodnevni zaslužek, kar pomeni 44 milijard lir, eno milijardo lir pa je kot prvo pomoč odobrila zvezna vlada.

Po vsej Sloveniji potekajo nabirke za poplavljenke, v katere je vključena tudi slovenska Karitas. Po Sloveniji bodo to nedeljo darovi vernikov pri mašah namenjeni poplavljencom. Pomoč bo prispevala tudi avstrijska Koroška, pričakujejo pa jo tudi od drugih.

SPREJET ZAKON O TELEVIZIJI

V četrtek, 8. novembra je slovenska skupščina izglasovala nov zakon o nacionalni televiziji, po katerem bo nad njenim delovanjem bedel 25-članski Svet RTV-ja. V njem bodo trije člani imenovani s strani televizije, 23 pa jih bo izvolil parlament. Skupščina je zavrnila vse popravke, ki jih je k zakonu predlagala opozicija (naj bodo v svetu predstavniki civilne družbe in manjšin) in ki so načeloma — vsaj večina — objektivno pozitivni.

Razumljivo pa je, da si je Demos (ki sicer pravi, da je zakon začasen in deloma pritrjuje nekaterim predlogom opozicije) noče nakopati trojanskega konja civilne družbe, boji pa se tudi levega lobbyja v obeh manjšinskih predstavni-

kih. Vsekakor si — zavedajoč se izgube vpliva na televizijo — opozicija kuje velik politični kapital s kritiko novega zakona in mu celo oporeka, da ni bil veljavno sprejet. Od skupnih 240 delegatov je za zakon glasovalo 100, proti jih je bilo 11, trije pa so se vzdržali. 114 delegatov pa enostavno ni glasovalo. Ob takšnih potezah Demosu težko uspeva, da bi opoziciji preprečil ustvarjanje videza, da je le-ta zatirana in uboga, čemur pa slovenski značaj rad naseda.

V zvezi s televizijo velja omeniti, da je poleg redne 15-minutne nedeljske večerne verske oddaje na radiu sedaj podobna oddaja na radijskem sporedu tudi ob 6. uri zjutraj, prav tako ob nedeljah. V pripravi je tudi televizijski verski program, ki naj bi s prvo oddajo začel o Božiču, uredil pa ga je dosednji glavni urednik Družine dr. Drago Klemenčič.

CENA ODCEPITVE

Predsednik Demosa dr. Jože Pučnik je prejšnji teden na srečanju na Ptujcu izjavil, da se bodo Slovenci odločali o samostojnosti Slovenije na plebiscitu 23. decembra. Zdi se, da je v Demosu torej prodrla ideja o plebiscitu, ki so jo podpirali krščanski demokrati in socialdemokrati. Čeprav se uradno govori le o »samostojnosti«, pa se — ob dogodkih v Jugoslaviji — da razumeti, da gre za referendum o odcepitvi, za katerega je član jugoslovanskega predsedstva Janez Drnovšek izjavil, da ga bo spoštovala tudi armada.

Leon Marc

TRŽAŠKE NOVICE

Cerkev sv. Janeza Krstnika v Štivanu

Začenja se akcija za obnovitev cerkve v Štivanu

Streha župnijske cerkve sv. Ivana v Štivanu, tj. cerkve, ki stoji nad križiščem, od koder se odcepi cesta za Gorico, pušča. Cerkev je pravi arhitektonski biser, zgrajena je bila leta 1932 — z vojno odškodnino za uničeno staro cerkev pri izviru Timave — po načrtih arh. Mazzonija iz Firenc.

To cerkev bi morali čimprej obnoviti, da bi nam samim, a tudi poznejšim rodovom zagotovili vso lepoto in skladnost te bogoslužne zgradbe s skoraj palladian-skim pročeljem, simetričnostjo obokov in mističnim Gorsetovim »Angelom miru« na južnem vogalu ter izredno zanimivimi notranjimi poslikavami, ki jih je uresničil Avgust Černigoj.

Zidarji so sicer pred kakim 15 leti streho že pregledovali, a obnovili so le ostreže in streho nad zakristijo, kjer je zelo puščalo. Z obzora pa je sedaj načel še streho cerkve, ki je dotrajana, kvadratični zidovi in ometi; nevarno je, da vlaga prizadene Černigojeve izpraskanice z njihovo jasno figuraliko, lokalno obarvanostjo, močno izpovednostjo in modernostjo, ki pričajo o izredni umetniški sposobnosti slikarja ter vabijo vernika k premišljevanju.

Po posvetu z arhitektoma Danilom Antonijem in Robijem Filipazom, kaže da bi bilo pametno čimprej temeljito obnoviti kritino in od vlage načeto ostreže, da se ne bi škoda v eni ali dveh zimah podvojila ali kaj hujšega.

Župnijo sv. Janeza Krstnika iz Devina, ki ima svojo cerkev v Štivanu, čaka torej v prihodnjih tednih in mesecih odgovorno, težko, a nadvse pomembno delo: popravilo in ovrednotenje te cerkve.

Da bi širšo javnost seznanili s tem problemom, namerava župnijska skupnost v sodelovanju s pevskima zboroma Dekliški zbor Devina in Fantje izpod Grmade prirediti sredi novembra koncert v tej cerkvi. V goste so povabili oktet iz Črnuča pri Ljubljani. To pa bo tudi priložnost, da bosta zgoraj omenjena arhitekta z besedo, fotografskim gradivom in s tehničnim prikazom seznanila prisotne z resnostjo problema.

S tem sa bo tudi začela akcija, s katero naj bi pristojne oblasti seznanili s potrebami te štivanske cerkve, ki naj bi tudi stvarno prislošile na pomoč. Ker je cerkev predvsem namenjena vernikom devinske župnije in to zelo imenitna zgradba na tem področju, je nujno potrebno, da se v prvi vrsti za obnovo cerkve zavzame tukajšnje prebivalstvo.

Pozlačeni oltar v cerkvi sv. Jerneja v Mačkoljah

Ob začetku oktobra letos je župnik g. Zarko Škerlj poročal na tem mestu o novem odkritju in obnovi dragocenega starega oltarja v mačkoljanski cerkvi.

V nedeljo, 28. oktobra so se v zgodnjem popoldnevu začeli shajati ljudje in ob 17. uri je bila zbrana vsa župnijska verska skupnost. Pridružili so se tudi številni prijatelji in znanci od drugod. V prazničnem razpoloženju smo pričakali g. škofa Bellonija. Pred cerkvenimi vrati ga je v imenu vseh pozdravil mladi Andrej Smotlak, mu izrekel dobrodošlico in zahvalo za pozornost ter ga povabil v obnovljeno božjo hišo. Pevci so na koru zapeli pesem »Pozdrav vladiki«, domača skavtska družina pa je pospremila nadpastirja k oltarju.

Ob navzočnosti sosednjih duhovnikov

(Bogatec, Vončina, Jakomin), domačega župnika Škerlja in škofovega vikarja L. Škerla je škof v slovenščini opravil obred blagoslovitve oltarja in cerkve. Središče slovesnosti je veljalo posvetitvi nove oltarne mize. Temu je sledila peta maša s pridigo. Preko trideset članov cerkvenega zbora je s svojim petjem povzdignilo slovesnost celotnega verskega opravila.

Verniki v cerkvi so doživeto sodelovali z molitvijo in petjem. Gneča je bila zlasti ob ofru, ko je vsakdo ob izročitvi svojega denarnega prispevka hotel od blizu pogledati obnovljeni oltar. Domači župnik se je ob koncu zahvalil škofu za opravljene obrede. Dalje se je s hvalečnostjo spomnil vseh, ki so karkoli storili pri obnovi. Dr. Topanič je iz spomeniškega varstva v Trstu je dala pobudo in poskrbela za denarno podporo Dežele; restavrador Renzo Lizzi je opravil obnovitvena dela oltarja, arhitektinja Renata Širotič je vodila dela, slikar Boris Žuljan je poslikal lesene obloge ob stenah, klopi in še kaj. Skrbno so opravili svoje delo zidarji, električar, kamnoseki in mizar; dobri možje so ob prostovoljnem delu cerkev pobelili, žene pa jo počistile in okrasile.

Pri vseh delih je bil vedno navzoč naš župnik Zarko Škerlj, ki so mu zato verniki naše župnije sila hvaležni. Žene so mu ob tej priložnosti poklonile cvetje, primerno darilo in spominsko plaketo. Ob tem se je v imenu vseh faranov župniku zahvalil in čestital k uspehu Danijel Novak. Po slovesnosti so bili vsi prisotni povabljeni v dvorano srenjske hiše k obloženim mizam. Veselega srečanja se je udeležil tudi dolinski župan Marino Pečenik, ki je v imenu občanov pozdravil g. škofa. - L. P.

Obnovljeni pozlačeni oltar v župnijski cerkvi v Mačkoljah na dan posvetitve, 28. oktobra

Nabrežina

Zalostna vest. V nedeljo, 11. novembra je v večernih urah umrla v bolnišnici na Katinari gospa Zora Skomina, por. Florjančič, stanujoča v Nabrežini. Pogreb je bil na domačem pokopališču.

Izšla je

»MLADIKA« ŠT. 8
Tokrat na 32 straneh.

Iz vsebine:

- Izvirnost slovenske poti v demokracijo in zamejski privilegiji.
- Draga 90.
- Iz govora Alojza Rebule na Slomškove shodu.
- Slovenka za danes dr. Aleksandra Kornhauser.

Kako je z obiskom nedeljske maše?

Vedno znova se postavlja vprašanje: »Zakaj ni v tej ali oni župniji nedeljske svete maše v slovenskem jeziku?»

Vprašanje je razumljivo in celo upravičeno. Drugo vprašanje pa je: Kdo bo za to mašo skrbel? Menim, da odgovor ne zahteva posebne modrosti. Dovolj je, da pogledamo med naše duhovnike in ugotovimo, kako je z njimi, z njihovo pripravljenostjo, zmogljivostjo, dobro voljo itd. Verjetno bo treba število maš zmanjšati in ne povečati. In morda v zelo kratkem času. Razlog je preprost: ni duhovnikov, ki bi maševali in vernike na mašo pripravljali.

Zato smo vedno stremeli za tem, da bi bilo sicer manj maš, a da bi bile te bolj obiskovane, ter bolj žive s petjem in sodelovanjem ljudstva. Ali ni bolje in lepše, da je ena maša v nekem kraju z lepo udeležbo in zavzetim sodelovanjem, kakor pa več maš v več krajih, z majhnim številom udeležencev? Sveda zahteva vse to večjo žrtev. Ali ni taka žrtev poplačana s tem, da je bogoslužje lepo urejeno v zadoščenju vseh vernikov? Sv. maša ni za to, da pokažemo, da smo ali da smo zelo pridni, ampak da smo po maši deležni božjih milosti.

Kako je na splošno z obiskom nedeljske maše? V kratkem bomo skušali prešteti vernike, ki se udeležujejo nedeljske maše. To nam bo služilo pri »razmišljanju o verski obnovi«, na katero se pripravljamo.

Lojze Škerl

Sv. oče v Neaplju

Sv. oče Janez Pavel II. je v soboto 10. novembra priletel v Neapelj na nekajdnevni pastirski obisk. Ljudstvo ga je sprejelo z velikim navdušenjem. Svojega obiska pa ni namenil samo Neaplju, temveč tudi okolici. Prišel je v mesto in v deželo, kjer močno vladajo nasilje, korupcija, klientelizem, mamila. Sv. oče je o vsem tem spregovoril in ni molčal. Obiskal je tudi zapore, bolne za aidsom, se podal v najbolj revne predele mesta. Tudi političkom je povedal, kar jim gre. Vse je pa pozval, naj se povrnejo k spoštovanju zakonov in k moralnemu ozdravljenju mesta.

Morda bo le kaj pomagalo tej družbi, ki je polna razglasja.

Se naprej bomo morali po lastni poti

Izvršni svet Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji seji 7. novembra obsodil dejstvo, da republika Italija, petnajst let po podpisu Osimskih dogovorov še ni izpolnila svojih obveznosti do slovenske narodnostne skupnosti. Obenem je izrazil solidarnost prebivalcem Slovenije, ki so jih prizadele katastrofalne poplave, in pozval vse, naj gmotno prispevajo za pomoč preko številnih nabiralnih pobud, če želijo, tudi na tekoči račun Slovenska skupnost (c/c 1094348) s pripisom »za poplave«. Solidarnost je SSk izrazila tudi miljskim Slovencem po podtaknjenem požaru, ki je uničil zgradbo zadruga Vesna.

Izvršni svet SSk je tudi pozitivno ocenil akcijo za seznanjanje javnosti z načrti, ki grozijo z nadaljnjo in dokončno odtujitvijo slovenske zemlje na Krasu. Zelo kritično pa je presodil pristop večinskih strank do Slovenske skupnosti na vseh ravneh. Pobuda slovenskih komunistov z oblikovanjem kluba levičarskih izvoljenih predstavnikov pa predstavlja izraz in prvo stopnjo priznanja nujnosti samostojnega nastopanja.

Ob Slomškovi proslavi v Nabrežini leta 1983

DUHOVNA MISEL ZA 33. NAVADNO NEDELJO

»Prav, dobri in zvesti služabniki! V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil« (Mt 25, 12)

Jezus nam zopet to nedeljo govori v podobah. Tokrat v priliki o talentih. Človek na potovanju je Jezus, ki je zapustil svet. Služabniki smo kristjani in drugi ljudje dobre volje. Vsi smo poklicani, da dostojno opravimo svojo življenjsko nalogo in obrodimo vredne sadove za večnost. Vsakemu od nas je gospodar zaupal »premoženje« — duhovne in druge darove (talente, sposobnosti).

Če hoče človek koristno uporabiti duhovne darove in osebne talente, mora najprej dobro poznati samega sebe. Da je to začetek resnične modrosti in prave sreče so vedeli že stari modreci. Človek se ne sme precenjevati, niti podcenjevati. Samo tako si bo lahko zastavil primeren »program življenja« in se zavaroval pred nepotrebnimi razočaranji.

Človek se mora sprejeti takšnega kot je, z vsemi prednostmi in pomanjkljivostmi. Prednosti mora ovrednotiti in uporabljati za dobro, pomanjkljivosti odpraviti ali vsaj zmanjšati.

Nikoli ne sme biti nejevoljen, užaljen ali nevoščljiv na druge ljudi, če se mu zdi, da imajo več darov ali sposobnosti kot on. Vedeti moramo, da je v evangelijski priliki dobil služabnik, ki je prejel pet talentov enako plačilo kot tisti, ki je prejel dva talenta. Gospodar bi enako nagradil tudi služabnika, ki je prejel en talent, če ne bi tako neodgovorno zapravljal možnosti, da ga izkoristi.

Bogoslužno leto se bliža koncu. Prav je, da pogled obrnemo vase, opravimo spravevanje vesti in ugotovimo, kako je z nami — smo znali dobro izkoristiti duhovne in osebne talente, ki nam jih je zaupal Bog? Smo morda katerega zanemarili oziroma celo izgubili na poti?

MILAN NEMAC

Zadnje novice o zaščitnem zakonu

Kot napovedano se v rimskem senatu vršijo avdicije političnih zastopnikov glede zaščitnega oz. Maccanicevega zakona. Stališča strank se ujemajo v bistvenem: zaščitni zakon je treba sprejeti. Ujemajo se tudi v tem, naj se manjšine ne preštevajo. Temu nasprotuje samo MSI. Politične stranke se pa ne ujemajo pri raznih dopolnilih, predvsem se ne ujemajo z zahtevo slovenskih zastopnikov, naj se vključi tudi Benečija s Kanalsko dolino z enakimi pravicami kot bodo veljale za Goriško in Tržaško. Benečija in Kanalska dolina naj bosta rezervat zase. Potem se ne ujemajo glede krajev na Tržaškem in Goriškem, kjer se lahko rabi slovenščina v stiku z oblastmi. Kar se tiče finančne podpore slovenski narodni skupnosti menijo stranke, da se mora ta raztegniti na celo občino, kjer bivajo Slovenci, in ne samo na slovenski del.

Prizadevanje za sprejem zakona o zaščiti slovenske manjšine sta podprli tako deželni svet v Dolini Aosta kot tudi Južnotirolska ljudska stranka. Tudi z njuno pomočjo in na njun pritisk v senatu so se začeli resni razgovori v Rimu o naši narodni zaščiti. Pričakujemo, da se postopek v sedanjem notranjem politično kritičnem stanju ne bo znova zataknil in obstal, kot se je že zgodilo.

Slovenska, italijanska in hrvaška manjšina v treh republikah

V soboto, 10. novembra je družbeno-politično društvo Edinost priredilo v Trstu v hotelu Savoia Excelsior predavanje z diskusijo o položaju slovenske in hrvaške manjšine v Italiji ter italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški petnajst let po podpisu Osimske pogodbe.

Predavanju so prisostvovali tudi jugoslovanski konzul Ilić ter Andrej Grasselli kot predstavnik vlade Republike Slovenije in Vjera Poduje kot predstavnica vlade Hrvatske; kot predstavnika hrvaških občin v Moliseju sta posegla v razpravo župan občine Kruč (Acquaviva Collecroce) Ivano Zara in animator dr. Mario Spadanuda.

Predavatelj in diskutanti so analizirali in primerjali raven pravne in dejanske zaščite italijanske manjšine v Sloveniji, ki je deležna najvišje stopnje zaščite, ter slovenske manjšine v Italiji, italijanske manjšine na Hrvaškem in hrvaške manjšine v Italiji, ki so manj zaščitene ali pa sploh brez vsake zaščite.

Zato je padel predlog, da bi, tudi v

duhu nove Evrope, prišlo do mednarodne koordinacije glede vprašanj štirih italijansko-jugoslovanskih manjšin, da bi se zaščita izenačila za vse na ravni zaščite italijanske manjšine v Sloveniji.

Organizatorji večera so izrazili obžalovanje, da so bili povsem odsotni predstavniki italijanske manjšine v Sloveniji in istrskih begunskih organizacij, kakor tudi krajevnih italijanskih oblasti, ki so z različnimi utemeljitvami odklonili vabilo na soočanje o položaju štirih manjšin.

Društvo Edinost se pripravlja, da nastopi s podobnimi javnimi prireditvami študijskega in koordinativnega značaja v Ljubljani, Zagrebu in v Rimu.

Jagoda Kjuder

V Slomškovem domu v Bazovici

SLOMŠKOVA PROSLAVA
ob 190-letnici rojstva
v soboto, 17. novembra ob 20. uri

Spored:

- otroški zbor »Slomšek«
- diapozitivi iz Slomškovih krajev
- nonet pedagoškega liceja A. M. Slomšek
- govor mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja
- moški zbor Novega sv. Antona iz Trsta

Prisoten bo tudi tržaški škof L. Belloni.

* * *

V nedeljo, 18. novembra ob 10.30 v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici blagoslovitev novih barvnih oken farnih zavetnikov. - Maševal bo mariborski g. škof.

Bralci pišejo

Hodil sem med gomilami

Hodil sem med gomilami na glavnem goriškem pokopališču v mrzlem, deževnem in vetrovnem popoldnevu 1. novembra. Malo je bilo ljudi, manj je bilo lučk kot po navadi. Le tu pa tam so se sprehajali svojci med grobovi. Pogled se mi je ustavljal na nagrobnih napisih in zgleдалo je, da je tu pokopanih mnogo Slovencev, vsaj sodeč po priimkih.

Sel sem mimo Bratuža, Fileja in ostalih naših velikih mož in si mislil, kako pozabljeni tu počivajo. Naenkrat čujem lepo slovensko pesem, ki odmeva med cipresami in križi. Okoli grobnice umrlih duhovnikov goriške nadškofije, kjer počivata tudi Bernard Spacapan in Mirko Mazora so bili zbrani pevci in so se s pesmijo spominjali na svoja župnika.

Potem je ista skupina zapela še pred grobom Lojzeta Bratuža in Mirka Fileja. Mimoidoči so se zvedavo vpraševali, kdo da so. Tudi sam sem pristopil in poslušal ubrano petje. Jamica tiha, Ecce quomodo moritur iustus, Lipa zelenela je, Monotonno pojo mi kraguljčki so odmevale po goriškem pokopališču. Z dežniki v rokah in z vetrom v obrazih jim je vela iz grl slovenska pesem.

Ko so končali, so se odpravili na mirenško pokopališče, da se tam poklonijo še Petru Spacapanu. Zaradi togega zadržanja finančnega stražnika se je skupina zbrala kar ob zidu pokopališča in za grobom zapela Petru »Lipo« in pozdrav.

Se so zavedni Slovenci, še so med nami taki, ki praznični dan preživijo v dejavnem spominu na tiste naše rajne, ki so svoja življenja darovali za to, da bi Slo-

Upekomen profesor N. A.

GORIŠKE NOVICE

V Števerjanu nekdanj

O nas Števerjancih berete lepe, včasih tudi manj lepe novice. Tokrat vam posredujemo zgodovinsko dejstvo, ki nam pove, kako so bili naši predniki verni, a čeprav gospodarsko revni, po srcu pa plemeniti; ljubili so svojo rodno zemljo, svojo cerkev in zlasti dušnega pastirja. Takrat je Števerjan versko oskrboval kaplan, ki je prihajal iz Ločnika. Poleg verske oskrbe je ob nedeljah popoldne učil otroke še pisanja, branja in računstva.

V vasi so takrat gospodovale v glavnem tri plemiške rodbine. Kmečkih družin, ki so obdelovale plemiško zemljo, je bilo čez 100. To so bili polovinarji ali koloni. Polovico pridelka so morali oddati gospodu, z ostalo polovico se je preživljala družina. Če je pridelalec pokončala toča, je bila črna revščina. Le malo družin je imelo lastno kmetijo. Tem smo pravili »ta bogati«. Nekaj je bilo dnarskih družin, ki so živlele ob »žarnade«. Tem se je godilo najhuje.

Pred seboj imam kopijo listine, ki nosi datum 10. julija 1842 (torej izpred 148 let). Je to pisana in podpisana pogodba, kjer se 127 družinskih poglavarjev obvezuje, da bo »drževalo lastnega duhovnika z dajatvijo v naturalijah in v denarju (60 orn mošta in 300 goldinarjev). Štirje pod-

pisniki so se lastnoročno podpisali, 123 pa jih je poleg imena in priimka napravilo »križec«. Duhovnik, ki je takrat postal kurat v Števerjanu, je bil Vincenc Toroš. Od takrat smo Števerjanci imeli stalnega duhovnika. Leta 1931 pa je Števerjan postal župnija, njen prvi župnik je bil g. Ciril Sedej, nečak nadškofa F.B. Sedeja.

Ada Gabrovce

Župnija sv. Janeza Krstnika - Devin
Dekliški zbor Devin
Fantje izpod Grmade

vabijo na

KONCERT

Črnuškega okteta

v novi cerkvi sv. Ivana v Štivanu
v petek, 16. t. m. ob 20.30

Ob tej priložnosti bosta arhitekta Danilo Antoni in Robi Filipaz prikazala sedanje stanje cerkve in, potrebna obnovitvena dela.

Zahvala

PD »Standrež« se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali in podprli razne pobude in prireditve ob 25-letnici delovanja.

Števerjanska cerkev pred prvo svetovno vojno

V nedeljo, 18. novembra ob 16. uri bo v Nabrežini

Slomškova proslava

ob 190-letnici rojstva

Slavnostni govornik bo dr. Stanko Janežič, profesor v mariborskem bogoslovju. Slomškove pesmi bodo peli zbor Fantje izpod Grmade z domačim zborom in Mladinski zbor iz Štivanja. Na sporedu so še recitacije skavtov in diapozitivi iz krajev Slomškovega delovanja. Gostovali bodo še župnik in drugi iz Poniške (Celje) ter z učiteljskega A. M. Slomšek iz Trsta. Po petih litanijah in molitvi za proglasitev blaženim božjega služabnika A. M. Slomška bo družabno srečanje v žup. dvorani.

Za nakup avta ni problemov

Tudi na Goriškem je vedno več avtomobilov. To je bil tudi razlog za povečanje prošelj za razna namenska posojila za nakup vozil. Več je pobud na finančnem in bančnem področju. Sem sodi tudi osebno posojilo PRESTIAUTO, ki ga je pripravila Kmečka banka.

Posojilo »Prestiauto« je povezano s paketom ugodnih zavarovalnin, ki so nam na voljo v prvem letu nakupa vozila. Ta paket je Kmečka banka pripravila v sodelovanju z znano italijansko zavarovalnico SAI. Zavarovalni paket je brezplačen. Kmečka banka pa nudi klientu še nekaj: neposredno telefonsko zvezo »Prestiauto«. Kar po telefonu lahko dobite katero koli pojasnilo v zvezi s tem posojilom.

Posojilo »Prestiauto« se uredi v zelo kratkem času, v komaj nekaj dneh. Lahko ga zaprosimo za nakup osebnega avtomobila kot tudi motorja, terenskega vozila ali camperja. Posojilo lahko dobijo tudi tisti, ki si hočejo nabaviti rabljeno vozilo.

Posojila je mogoče dobiti do 30 milijonov lir. Posojilo bomo plačali v mesečnih obrokih. Najdaljša doba je 48 mesecev. Samo nekaj primerov. Za 15-milijonsko posojilo bomo skozi 48 mesecev, vsak mesec, plačali 425.073 lir. Za posojilo 30 milijonov bomo vsak mesec plačali 850.146 lir za dobo 48 mesecev.

Kmečka banka ponuja posojilo »Prestiauto« z obrestno mero 16 odstotkov. To

je ena najbolj ugodnih obrestnih mer, ki jo danes nudi tukajšnje finančno tržišče. Temu je treba dodati fiksno komisijo 2 odstotkov.

Skupno s posojilom »Prestiauto« nam Kmečka banka nudi zavarovanje v primeru požara in kraje. Vozilo je popolnoma zavarovano v primeru delne ali popolne poškodbe. V obeh primerih bo škoda povrnjena upoštevajoč takratno komercialno vrednost vozila. Zavarovani smo tudi zaradi poškodb v primeru kraje (tudi takrat, ko avto vozi človek, ki je vozilo ukradel), in do najvišje vrednosti 100 milijonov lir tudi za poškodbe tretjim vozilom požara. Zavarovani bomo tudi za posledicami naravnih nesreč in socialnih ali drugih nemirov.

S »Prestiauto« smo zavarovani tudi, če nam kdo razbije šipe vozila. Tu so še dnevna odškodnina v primeru, da nam začasno odvzamejo »vozniško dovoljenje in povrnitev morebitnih sodnih stroškov. Predvideno je tudi »zavarovanje-oskrba vozila«, tj., da so nam povrnjeni stroški za povratek domov, če z vozilom ne moremo na pot, stroški za povratek poškodovanega vozila, pošiljanje nadomestnih delov v tujino, če jih tam ni mogoče dobiti.

»Prestiauto« je torej zelo ugodno posojilo. Ze danes omogoča vsakomur, da si nabavi tisti avtomobil, ki mu je pri srcu.

Skavtski sedež

Slovenski goriški skavti smo letos poleti začeli z gradnjo novega sedeža ob Katoliškem domu. Stavba naj bi končno utegnila zadoščati potrebam in dejavnostim številnih skupin naše vzgojne organizacije. Pri gradbenem delu sodelujemo intenzivno in vneto tudi sami člani organizacije z namenom, da bi čimbolj omejili stroške za delovno silo.

Kljub temu pa sam material in potreba, da se naslanjamo tudi na strokovne delavce, staneta veliko. Zato apeliramo na širšo javnost, da se zavzame za pomoč pri gradnji sedeža. Hvaležno sprejemamo finančne darove; svoj prispevek lahko nakazete tudi na Kmečki banki, tekoči račun št. 26773, ali posojila; potrebujemo pa tudi praktično pomoč prijateljev in staršev, ki lahko kaj pripomorejo k dokončni graditvi.

Iskreno se zahvaljujemo prijateljem in vsem, ki so nas do sedaj podprli s svojo prizadevnostjo in pomočjo; to so predvsem: Marko Tommasi, Aleš Komjanc, Anton Breganti, Radenko Hlede, Pasquale Albanese.

Kdor torej želi na kak način podpreti delo za skavtski sedež, naj se oglasi pri Danijelu Devetaku (tel. 532092).

S seje SSO

Novi odbor Sveta slovenskih organizacij, ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru, je imel pod predsedstvom Marije Ferletič svojo prvo sejo, ki jo je posvetil pretežno organizacijskim vprašanjem. Porazdeljene so bile predvidene funkcije ter je bilo določeno, naj odbor v kratkem organizira širši posvet, ki naj služi kot priprava na spremembo statuta za sorazmernejše predstavnštvo, še bolj pa kot priložnost za razgovor o smernicah za novi operativni načrt, ki naj včlanjena društva približa izvršnemu odboru. Ta naj z delovanjem ublaži napetosti in trenja, ki so prišla do izraza na občnem zboru.

Organizacijskim problemom so sledila še vprašanja, ki zadevajo odnose v ožjem manjšinskem prostoru, še zlasti s slovenskimi političnimi in družbenimi krogi, pri čemer je bila poudarjena avtonomija SSO in njegovo samostojno delovanje, ki je usmerjeno v skupno dobro vse naše skupnosti.

Odbor je tudi razpravljajal o raznih vidkih uresničevanja slovenskega zaščitnega zakona ter o stikih s sorodnimi manjšinskimi organizacijami. Prav tako so na seji spregovorili tudi o naravni ujmi, ki je povzročila toliko škodo v Sloveniji ter je izrekel solidarnost prizadetim. SSO se je pridružil humanitarnim akcijam, ki so že stekle v naši manjšini ter tudi sam začel z nabirko. V ta namen so člani odbora prispevali kot prvo postavko 500.000 lir. Nabirka se nadaljuje na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, ul. Donizetti 3, ter na sedežu Katoliškega glasa na Placuti v Gorici vsak dan od 9. do 12. ure.

Sožalje

Ob izgubi drage mame in sestre Felicite Rožič vd. Humar izreka sekcija SSK za Števerjan globoko sožalje sinovoma Marcelu, Marinotu, hčeri Venerandi, sestram Suzani, Avgusti, Mariji in vsem prizadetim sorodnikom.

Sekcija SSK za Števerjan žaluje s sinovoma Izidorjem in Jožefom Prinčičem in s hčerama ob izgubi drame mame Karoline Medvešček vd. Prinčič.

Potres pri nas

V nedeljo, 11. novembra kmalu po 23. uri nas je Goričane v postelji potreslo (vsaj tiste, ki smo že šli spat). Zdelo se je kot bi kak velik potresel ležišče. Toda to tresenje je trajalo le nekaj sekund, nakar se je vse umirilo in smo lahko spali naprej.

Ponekod pa je bilo huje, zlasti v višjih nadstropjih in po stolpnih. Potres so občutili tudi v Trstu in v Soški dolini. Ugotovili so, da je epicenter bil pod Črno prstjo med Baško grapo in Bohinjem. Dosegel je jakost 5. stopnje po Mercalli-jevi lestvici. Posledic razen nekaj strahu ni povzročil.

8. december v Avstriji

Praznik Brezmadežne 8. decembra je v Avstriji tudi državni praznik. Letos pade na soboto. Trgovci se bojijo, da izgubijo zaslužek, ker bi morali imeti zaprte trgovine, ki je pa že tudi božična mrzlica. Zato so že predlagali, naj bi ta dan mogli imeti odprte trgovine. Nameščencem so pripravljeni plačati trikratno dnevno. Pred dobičkom bi se torej morala umakniti tudi Brezmadežna.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA '90

32. revija goriških pevskih zborov

Sodelujejo tudi zbori iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške.

Revija bo v Katoliškem domu v Gorici

— v soboto, 24. novembra ob 20.30

— v nedeljo, 25. novembra ob 16. uri

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

vam nudi knjižno zbirko za leto 1991:

1. KOLEDAR 1991

Zbornik o življenju in delu v slovenskem zamejstvu

2. »IN POJILI BOSTE NEMŠKO ZEMLJO« - Dorica Makuc Pričevanja msgr. V. Kosa in drugih primorskih pregnancev v nacistični Rajh

3. LEGENDE - Francè Bevk (1890-1970)

Ob stoletnici pisateljevega rojstva

4. PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

4. knjiga - 1. snopič

5. Prva izredna knjiga iz zbirke »Naše korenine«:

SVETA GORA 1539-1989

(Gradivo s strokovnega srečanja 27. oktobra 1989)

DAROV ZA POPLAVLJENCE V SLOVENIJI

Gorica: N. N. 20.000; N. N. 100.000; ICO 100.000; Miroslav Humar 40.000; Marijine sestre, Gorica 2.000.000; Jože in Elica Goričič 100.000; Franka Zgavec 100.000; druž. Franc Podveršič 150.000; druž. Srebotnjak 100.000; N. N. 10.000; N. N. 100.000; V. B. 100.000; C. K. 50.000; N. N. 600.000; N. N. 300.000; N. N. 50.000; N. N. 100.000; ob jubilejni prireditvi 25-letnice delovanja PD Standrež 611.000; G. M. - C. K. 500.000 lir.

Trst: nabirka v cerkvi v Rojanu 1.500.000; V. A. 50.000; Marija in Marko Udovič 500.000; Sonja Stubel ob obletnici smrti nepozabne Ivanke Furlanove 50.000; Ana, Tatjana in Mitja Terčon 150.000; člani odbora SSO 500.000; Olga Ban 20.000; Julka Štrancar 100.000; Marija Valenčič, via Molini a Vento, 12 50.000; Sabina Godina 50.000; Vilma Sancin 50.000; Anica Sancin 50.000; Valerio Majer, Str. per Longera, 230 50.000; Marta Požar 200.000; druž. Sošič 100.000; druž. Marjan in Miranda Bajc 100.000; druž. Marija in Srečko Čebren 50.000; E. P. 250.000; druž. Grizoni, Krmekak365 150.000; druž. Močnik 100.000; N. N. (S.R.) 150.000; Viktorija Kosmač 100.000; druž. Jože Škrk 300.000; Boris Kuret 500.000; Miro Tavčar, Devin 200.000; Franc Bavdaž 1.000.000 lir.

Za Katol. glas: Marcello Humar 25.000 lir.

Za Katoliški glas: N. N. 20.000; N. N. 20.000; Karolina Strgar 100.000 lir.

Zavod sv. Družine v Gorici se iskreno zahvaljuje Kmečkemu društvu - Standrež ter župnijama Sovodnje in Rupa-Peč za bogate sadove zemlje, ki so jih poklonili naši ustanovi.

Za PD »Standrež«: Irena Nanut 50.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: Bernarda namesto cvetja na grob Pierine Ožbot 25.000; G. G. 100.000 lir.

Za novi sedež SGS: Marta, Gorica 50.000 lir.

Za Sv. goro: Marta, Gorica 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: druž. Kerpan namesto cvetja na grob Mery Melzer 50.000 lir.

Za Dom srečanja - Višarje: Anica Devetak, Miren 130.000 lir.

Za obnovo fresk v cerkvi na Katinar: Blanka Batič 13.000; žene iz Lonjerja 35.000; Dora Giovannini v spomin na sina Stelia 100.000; Francesca Trojar 100.000; Francesca Sudini 50.000; Marija Pecchiar 30.000; Marija Čok 50.000; Ema in Milka 43.000; ga. Angela iz Lonjerja 20.000; Uli-vetti 20.000 lir.

Za cerkev na Opčmah: Ana in Cvetka Klemenc v spomin na svoje drage pokojne 20.000; druž. Ivašič-Skerlavaj v spomin na strica Mirota 100.000; Neva Furlan 50.000; Olga Pompili 50.000; Karlo Stoka ob poroki sina Vasilija z Zdenko 100.000; Mira in Branko Hrovatin ob poroki Zdenke z Vasilijem 200.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Šemec 10.000; bolniki 30.000; Ličen 10.000; Pastore 40.000; Milič 90.000; Kovačič 20.000; G. J. 20.000; Rutar 50.000; Pertot 50.000; A. Pertot 100.000; Terčon 90.000; Caharija 20.000; Ka-keš 10.000; Pangos 50.000; Petelin 30.000; Gabrovce 10.000; Garetti 10.000; Bandelj 40.000; Kodrič 50.000; žena Vera v spomin dragega Carla Verrija ob obletnici smrti 50.000; Pessina-Košir 200.000; ob poroki Pangos-Bembi 200.000 lir.

Za Slomškov spomenik v Mariboru: primorski prijatelji 1.600.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Karolina Strgar 100.000 lir.

Za obnovitev cerkve pri Ferlugh: Nada lina Ferluga 20.000 lir.

Za lačne otroke: Vera Verri 50.000 lir.

Za barvna okna v cerkvi v Bazovici: N. N. 100.000; Pepi Križmančič 40.000; Ida Tinčkova 25.000; druž. Rapotec ob prvi obletnici smrti Johane 30.000; romarji v Dedjugorje iz Verone 107.500; Justina Križmančič 15.000; druž. Pattavina 50.000; Kristina Rapotec 50.000; Antonija Schiavon 10.000; Dora Živic ob peti obletnici smrti mame Marije 300.000 lir.

Za slov. misijonarje: N. N. v spomin na pokojne nečake 50.000; N. N. 100.000; duhovnija sv. Ivana, Gorica 200.000 lir.

Za misijone: Marija in Marko Udovič 500.000 lir.

Za misijonske bogoslovce: Ivana Zgur 500.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: Neva Furlan, za lačne 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Listnica uredništva

Številni dopisi, ki smo jih prejeli, bodo prišli na vrsto v prihodnji številki. Prosimo za razumevanje.

OBVESTILA

Občni zbor sekcije SSK v Števerjanu bo v četrtek, 22. novembra v Sedejevem domu. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo ob 20.30.

V ponedeljek, 19. novembra bo Društvo slovenskih izobražencev v Trstu posvetilo večer problemom v zvezi z načrtovanim kraškim parkom. Govorila bosta arh. Igor Jogan ter odvetnik dr. Jože Škerk. Začetek ob 20.30.

Na 17. Senjam beneške cerkvene pesmi vabi kulturno društvo Rečan v nedeljo, 18. novembra ob 14.30 v cerkvi sv. Marije Snežne (ad Nives) na Lesah (Grmek).

V četrtek, 15. novembra ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20) govoril časnikar Marjan Drobež iz Nove Gorice o temi »Križa na Kosovu in njene posledice v mednarodnih odnosih«.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vico delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija	45.000
inozemstvo	70.000
zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

SEDAJ TUDI V KRMINU

Kmečka banka tudi v Krminu

Med ustanovitelji Kmečke banke v Gorici leta 1909 so bili tudi nekateri Brici. Prebivalci Brd so bili med člani Kmečke banke v vseh letih od njene ustanovitve do danes, torej več kot osemdeset let. To je naravno in razumljivo, saj je Gorica bila in je seveda še danes središče velike pokrajine, ki je danes ozemeljsko omejena, nekoč pa je segala od Bovca in Tolmina do Krasa in Istre, od Vipavske doline do Jadranskega morja pri Gradežu in Nabrežini.

V tej pokrajini so tudi Brda. V Gorico in Krmin so Brici prihajali in še prihajajo po vsakdanjih opravkih. Kupujejo v trgovinah teh dveh krajev, sem prinašajo kmetijske pridelke. Tu imajo administrativne državne in druge urade. Tu, v bankah, opravljajo svoja gospodarska in finančna opravila. Seveda je v Gorici, sedežu pokrajine, cela vrsta uradov, ki jih v Krminu ni. Krmin pa je vseeno pomemben kraj, še zlasti z gospodarskega vidika.

V zadnjih desetletjih se je Krmin zelo razvil. Kmetijstvo v njegovi neposredni okolici je z vinogradništvom doseglo zelo visoko raven, ki sodi v sam vrh italijanske proizvodnje vin. Slovenski vinogradniki v tem delu Brd so igrali pomembno vlogo že od vsega začetka, ko se je vinogradništvo začelo kvalitetno razvijati. V Krminu samem se je razvila mala industrija, ki reže kruh velikemu številu delavcev.

Onkraj pokrajinske meje na Idriji se prav tako razvijajo vinogradništvo, mala industrija in obrt. V sosednjih krajih je danes toliko malih tovarn, da v njih do-

Ksaverij Leban

bijo delo ne samo domačini, marveč tudi ljudje iz Slovenske Benečije ter iz bolj oddaljenih krajev Furlanije kot tudi iz drugih predelov Goriške.

Razvila se je tudi terciarna dejavnost in v briškem predelu Brd na italijanski strani imamo celo vrsto dobrih gostiln, v katerih ti zelo dobro postrežejo.

Potem ko je bila leta 1947 začrtana nova državna meja med Italijo in Jugoslavijo, je večji del Brd bil priključen jugoslovanski državi. Ljudje so bili odrezani od svojih dotedanjih središč v Krminu in v Gorici. Manjkale so jim ceste. Šele v kasnejših letih, potem ko je bila meja ponovno odprta, so se Brici pričeli vračati v Krmin. Položaj se je zanje izboljšal po dograditvi sabotinske ceste in tako so dobili krajšo zvezo z Novo Gorico. Krmin pa je za Brice na jugoslovanski strani meje ostal še vedno zelo zanimiv. O

tem pričajo številni prijateljski stiki čez mejo.

Kmečka banka je vsa ta leta imela med svojimi člani tudi Slovence s Krminskega. Med klienti ima precej podjetnikov iz tega ter iz sosednjih krajev. Zaradi tega je Kmečka banka sprejela odločitev, da v Krminu odpre svojo podružnico, svojo prvo podružnico. Druge ji bodo sledile.

V našem osrednjem sedežu v Gorici smo v zadnjih letih razvili široko paleto služb. Klientom nudimo vsakovrstne usluge; podjetnikom in kmetom svetujemo, kako financirati njihove pobude in kako dobiti najboljši kredit; nudimo najrazličnejša osebna posojila; upokojemcem, tako tistim na italijanski strani, smo na uslugo, da čim hitreje dobijo svoj denar. Skratka, postali smo zares sodobna banka, ki klientu nudi vse to, kar si ta želi in potrebuje.

V Gorici smo v tem uspehi ter se uveljavili bodisi med slovenskim kot med italijanskim prebivalstvom.

Prepričani smo, da bomo uspehi tudi v Krminu. Naši uslužbenci bodo Vam vsem na razpolago v filijalki, ki jo sedaj odpiramo v Krminu.

KSAVERIJ LEBAN

predsednik upravnega sveta
Kmečke banke

Realizacija

A. W. S.

ZAKAJ NOVA BANKA

Ob vsakem odprtju bančne poslovalnice se ljudje vprašajo: »Ali jih ni že preveč?«

Jasno je, da mi mislimo drugače. Iz analiz, ki so jih naredili strokovnjaki, izhaja, da je Italija med visoko industrializiranimi državami tista, ki ima najmanj bančnih okenc v odnosu do števila pre-

bivalstva. Zaradi tega je čisto razumljivo, da bomo dobili še več bank.

Razumni ljudje se veselijo odprtja nove banke, saj je to dokaz, da je dotični kraj gospodarsko zdrav, da se razvija.

Kmečka banka v Gorici se je v svojih več kot osemdesetih letih

življenja stalno razvijala, to še zlasti v zadnjem času. Odprtje podružnice je postala že kar nujna stvar.

Organizacijska struktura, osebje, usluge, ki jih ponuja klienteli, so dosegli visoko stopnjo kakovosti. Zato Kmečka banka danes z uspehom v Gorici tekmuje z večjimi kreditnimi zavodi.

Krmin je Kmečka banka izbrala kot kraj, kjer odpre svojo prvo podružnico zavoljo dobrih odnosov s tamkajšnjo gospodarsko realnostjo. Ti odnosi se bodo še bolj utrdili, ker se je banka »fizično« pojavila v tem kraju. Krmin je tudi središče živahnega gospodarskega področja. Tu uspevajo kmetje, industrijci, obrtniki in trgovci. To je s podjetniki »bogato« področje.

Marsikdo se vpraša: »Zakaj naj bi postal klient Kmečke banke?« Odgovor je kaj enostaven. Prepričani smo, da je naše delo koristno in uspešno. Konec koncev se nahajamo v kraju, kjer je konkurenca močna. Kdor nas ne pozna, naj se prepriča o naših konkurenčnih zmogljivostih. Prepričani smo, da bo zadovoljen.

Dr. MARJAN RONER
vodja podružnice v Krminu

Dr. Marjan Roner

UČINKOVITO IN PRIJAZNO VAM POSTREŽEMO V DREVOREDU FRIULI 38 V KRMINU

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

Varna pokojnina s Kmečko banko

Kmečka Banka se vedno bolj uveljavlja kot ena vodilnih bančnih ustanov na Goriškem.

V teku je pobuda VARNA POKOJNINA. Ta ponudba Kmečke banke predstavlja novost v storitvah, ki jih denarni zavodi nudijo svojim strankam.

Možnost razpolaganja s pokojnino takoj ob dnevu izplačila,

brez nepotrebnega čakanja v vrstah pred poštnim okencem in brez morebitnih zakasnitev v plačilih, je najvidnejša prednost pobude »Varna pokojnina«, ki si jo je Kmečka banka zamislila posebej za upokojemce.

Poleg številnih ugodnosti bančne narave omogoča »Varna pokojnina« tudi brezplačno zavarova-

nje.

Na sedežu Kmečke banke, na Verdijevem korzu v Gorici in v podružnici v Krminu, drevored Friuli 38, lahko zainteresirani odprejo tekoči račun, na katerega bo pokojnina akreditirana že prvi dan izplačila. Položena vsota bo od istega dne tudi deležna obresti, ki bodo potem izplačane dvakrat letno in sicer 30. junija in 31. decembra.

Ugodnosti, ki jih ponuja ta nova bančna storitev, pa je še veliko. Z »Varno pokojnino« nudi banka tudi brezplačno čekovno knjižico ter izkaznici Carta Assegni in Bancomat. Slednja omogoča dvig določene vsote denarja tudi v urah, ko je banka zaprta ter ob sobotah in nedeljah.

Uporabniki »Varne pokojnine« bodo dobili tudi brezplačni trimesečni izvleček stanja tekočega računa in posluževali se bodo lahko strokovnih nasvetov posebnega

urada za finančne investicije.

Upokojemcem, ki se bodo poslužili storitve »Varna pokojnina«, nudi goriški slovenski denarni zavod osebna posojila za vsako potrebo po izredno ugodnih pogojih. Kmečka banka bo lahko direktno plačevala razne račune (voda, plin, elektrika, telefon, najemnina itd.), ne da bi za te usluge zahtevala dodatno plačilo.

S svojo pobudo »Varna pokojnina« nudi Kmečka banka vsem lastnikom tekočih računov, poleg že omenjenega, še dodatno brezplačno zdravstveno zavarovanje (v sodelovanju z agencijo iz Codroipa zavarovalne družbe La Previdente), ki predvideva izplačilo odškodnine v primeru sprejema v bolnišnico zaradi bolezni ali nezgode. Zavarovanje se nanaša na bivanje tako v javnih kakor v zasebnih zdravstvenih zavodih, velja bodisi v Italiji kakor v tujini, in sicer za osebe do 80. leta starosti. Odškodnina znaša dnevno 20.000 lir in velja od 6. do 100. dneva bivanja v zdravstvenem inštitutu.

Podrobnejše informacije o »Varni pokojnini« lahko dobite na sedežu banke v Gorici in v podružnici v Krminu. S to pobudo Kmečka banka, ki je prisotna na goriškem tržišču že osemdeset let, še enkrat dokazuje svojo prožnost, daljnovidnost in razgledanost. To so značilnosti, s katerimi je Kmečka banka v zadnjih letih dosegla take poslovne uspehe, da je danes med najvažnejšimi denarnimi zavodi na Goriškem.

PRESTIAUTO

■ Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let

■ V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI

■ (0481) 387333
NEPOSREDNA ZVEZA PRESTIAUTO
Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo

**Banca Agricola
Kmečka banka
Gorica**